

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

SZKOLNY PROGRAM ***EFEKTYWNEGO UCZENIA SIĘ***

Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II
w Kowalach Oleckich

opracował zespół w składzie:

Jadwiga Lizanowicz

Mirosław Mularczyk

Teresa Truchan

Urszula Kołodzińska

*Kluczem do powodzenia w nauce
i karierze zawodowej jest poznanie
własnego stylu nauki i pracy*

Barbara Prashing

I Wstęp

Program Efektywnego Uczenia się służyć ma stworzeniu warunków i sprzyjającego klimatu w procesie uczenia się uczniów.

Efektywne uczenie się to umiejętność poruszania się w gąszczu informacji, szybkie przyswajanie, przechowywanie i odtwarzanie tych informacji, które w danym momencie są potrzebne.

W każdej grupie wiekowej przydatne jest przeprowadzenie zajęć dotyczących ogólnych zasad uczenia się i praw rządzących zapamiętywaniem oraz przeprowadzenie „diagnozy” dotyczącej indywidualnych stylów uczenia się a także przeprowadzenie dyskusji nauczyciela z uczniami na temat tych stylów.

We współczesnym świecie człowiek nie poradzi sobie bez umiejętności uczenia się. W związku z tym przeprowadzenie zajęć z dziećmi w ramach usprawnienia efektywności uczenia się nie tylko zwiększa ich potencjał umysłowy, ale pozwala również nabrać im pewności siebie, rozwinąć zainteresowania, lepiej funkcjonować w środowisku szkolnym.

Właściwa realizacja programu pozwoli uczniom rozwinąć możliwości w zakresie: organizowania warsztatu pracy, sztuki sporządzania notatek, zasad skutecznego uczenia się i zapamiętywania, szybkiego czytania, czytania ze zrozumieniem, czytania selektywnego i krytycznego, interpretowania, korzystania z informacji.

Konsekwentne wykonywanie ćwiczeń w trakcie zajęć, a szczególnie samodzielna ich kontynuacja pozwala uczniom udoskonalić większość umiejętności poznawczych.

Program ten ma być realizowany zarówno w czasie zajęć lekcyjnych jak i pozalekcyjnych na I i II etapie kształcenia, z uwzględnieniem dostosowania go do indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów.

Program ten zawiera wskazówki dotyczące zasad skutecznego uczenia się.

II Cele:

Cel główny:

Wypracowanie umiejętności szybszego i bardziej efektywnego przyswajania wiedzy przez uczniów:

Cele szczegółowe:

- Doskonalenie metod uczenia się ucznia.
- Poznanie przez uczniów najważniejszych zasad efektywnego uczenia się.
- Rozwijanie umiejętności samodzielnego uczenia się, logicznego myślenia, organizowania własnej pracy, motywacji uczniów do nauki, radzenia sobie ze stresem
- Uświadomienie nauczycielom, że efekty kształcenia zależą w znacznej mierze od organizacji procesu kształcenia.

III Planowane działania

UCZNIOWIE:

- nabywają informacje na temat:
  - istoty funkcjonowania pamięci,
  - istniejących metod zapamiętywania,
  - własnego stylu poznawczego i jego charakterystyki,
  - czynników wpływających na motywację,
  - ćwiczeń z zakresu Gimnastyki Mózgu,
  - czynników ułatwiających i utrudniających koncentrację uwagi,
  - technik uczenia się;
- nabywają umiejętności dotyczące:
  - stosowania różnych mnemotechnik adekwatnych do swojego stylu poznawczego,
  - treningu właściwego gospodarowania czasem,
  - wyznaczania sobie celów,
  - radzenia sobie ze stresem,

- uczenia się zgodnie ze swoim stylem poznawczym,
- prawidłowego wykonywania ćwiczeń z Gimnastyki Mózgu,
- redukcji lęku,
- treningu pisania i czytania,
  - uczestniczą:
- w zajęciach pozalekcyjnych sprzyjających efektywnemu uczeniu się,
- konkursach szkolnych, międzyszkolnych prowadzonych z zastosowaniem aktywizujących metod nauczania,
- programach edukacyjno-informacyjnych służących efektywnemu uczeniu się,
- w warsztatach (wspólnie z rodzicami) doskonalących efektywne uczenie się;

NAUCZYCIELE:

- nabywają wiedzę na temat różnych stylów poznawczych, mnemotechnik, zasad Kinezylogii edukacyjnej,
- zbierają od uczniów informacje na temat tego, co im ułatwia, a co utrudnia uczenie się w czasie lekcji,
- wspierają uczenie się uczniów,
- właściwie organizują proces nauki,
- stosują techniki usprawniające zapamiętywanie,
- stosują w pracy z uczniami zasady i prawa efektywnego uczenia się,
- optymalnie zarządzają czasem w trakcie zajęć,
- uczą uczniów wykonywania prac domowych,
- motywują uczniów do aktywności,
- udzielają konsultacji i porad zarówno rodzicom, jak i dzieciom,
- korzystają z materiałów wypracowanych na omawiane tematy,
- radzą sobie z własnym stresem.

RODZICE:

- nabywają wiedzę na temat:
  - różnych technik uczenia się,
  - stylu poznawczego swojego dziecka,
  - czynników wpływających na motywację,
  - istoty Kinezylogii edukacyjnej,
  - czynników ułatwiających i utrudniających koncentrację uwagi ich dziecka,
  - pomocy dziecku w wyznaczaniu celów,
  - treningu umiejętności wychowawczych;
- uczestniczą:
  - we wspólnych z dziećmi zajęciach na temat motywowania dzieci, stylu uczenia się i innych związanych z omawianą tematyką,
  - w konsultacjach i warsztatach na tematy związane z efektywnym uczeniem się i motywowaniem dzieci.

IV Harmonogram realizacji działań

Działania	Odpowiedzialni	Termin
Przeprowadzenie ankiet, obserwacji dotyczących stylu uczenia się uczniów, który wynika z preferencji półkuli, preferencji kanału przekazu (wzrok, słuch, dotyk, ruch) oraz typu uzdolnień.	wychowawcy klas	Wrzesień 2014
Uwzględnienie w planie wychowawczym zajęć związanych z technikami uczenia się i motywowania uczniów do nauki, radzenia sobie ze stresem, Gimnastyki mózgu itp.	wychowawcy klas	Wrzesień 2014

Stosowanie w czasie zajęć lekcyjnych różnych technik uczenia się.	nauczyciele	Cały rok szkolny
Prowadzenie zajęć z zastosowaniem aktywizujących metod nauczania.	nauczyciele	Cały rok szkolny
Przeprowadzenie spotkań informacyjnych, warsztatów dla rodziców na tematy związane z efektywnym uczeniem się, motywowaniem dzieci.	wychowawcy	Listopad 2014
Przeprowadzenie zajęć otwartych z zastosowaniem ciekawych metod aktywizujących.	chętni nauczyciele	Październik- listopad 2014
Przeprowadzenie zajęć otwartych z zastosowaniem technik uczenia się, ciekawego motywowania uczniów do nauki.	chętni nauczyciele	Marzec- kwiecień 2015
Korzystanie przez nauczycieli z pakietów, katalogów, scenariuszy związanych z realizacją omawianego tematu a zgromadzonych w bibliotece szkolnej.	wszyscy nauczyciele	Rok szkolny 2014\2015
Zorganizowanie konkursów, imprez opartych na ciekawych metodach uczenia się, technikach uczenia się.	w\g kalendarza imprez szkolnych	Rok szkolny 2014\2015
Wymiana doświadczeń w zespołach przedmiotowych na w\w tematy.	zespoły przedmiotowe	Rok szkolny 2014\2015
Szkolenia Rady Pedagogicznej dotyczące wybranych elementów efektywnego uczenia się (zgodnie z WDN).	w\g WDN	Rok szkolny 2014\2015
Gromadzenie w bibliotece szkolnej materiałów dotyczących w\w tematyk.	bibliotekarz	Rok szkolny 2014\2015

V Przewidywane efekty realizacji programu

w wyniku realizacji programu

UCZEŃ:

- zna najlepszy dla siebie styl uczenia się
- potrafi efektywnie się uczyć,
- zna i wykorzystuje ogólne zasady i wybrane techniki uczenia się,
- potrafi radzić sobie ze stresem w sytuacjach trudnych,
- potrafi efektywnie współdziałać w grupie, podejmować indywidualne i grupowe decyzje, rozwiązywać problemy w twórczy sposób,
- rozwija sprawności umysłowe oraz osobiste zainteresowania,
- ma pozytywną motywację do nauki, rozumie konieczność nauki i korzyści z niej płynące,
- jest świadomy swoich słabych i mocnych stron,
- potrafi samodzielnie wyszukiwać, porządkować i wykorzystywać informacje z różnych źródeł oraz posługiwać się technologią informacyjną;

NAUCZYCIEL:

- właściwie i celowo organizuje proces kształcenia,
- kształci u uczniów nie tylko umiejętności przedmiotowe, ale nade wszystko umiejętności ponadprzedmiotowe,
- pozytywnie motywuje ucznia do nauki,
- prowadzi zajęcia w sposób wyzwalający efektywne uczenie się,
- systematycznie doskonali swoje umiejętności w zakresie: kształcenia umiejętności ponadprzedmiotowych, mierzenia jakości własnej pracy, oceniania osiągnięć uczniów;

RODZICE:

- znają styl uczenia się najlepszy dla swojego dziecka,
- zapoznali się z technikami uczenia się i motywowania dziecka do nauki i wspierają je w rozwoju.

VI Procedury osiągnięcia celów

Program efektywnego kształcenia obejmuje wszystkie działania szkoły w zakresie kształcenia i wychowania oraz zakłada aktywne uczestnictwo wszystkich nauczycieli i uczniów, którzy świadomi są jego celów.

Program zakłada również uczestnictwo rodziców poprzez:

- spotkania konsultacyjne,
- zajęcia otwarte,
- warsztaty;

Powodzenie programu uzależnione jest od:

- postawy i zaangażowania nauczycieli, uczniów, rodziców,
- ciągłego wzbogacania wiedzy na omawiane temat przez uczniów, rodziców i nauczycieli,
- samodzielności i aktywności uczniów oraz pozytywnego myślenia o przyszłości.

Realizacja programu będzie możliwa, jeżeli nauczyciele będą korzystali i stosowali w pracy

- materiały i dokumenty służące efektywnemu uczeniu,
- Szkolny katalog metod motywowania uczniów do nauki oraz aktywizujących metod nauczania,
- Szkolny katalog technik uczenia się,
- scenariusze zajęć z zastosowaniem metod aktywizujących,
- pakiety dydaktyczne dla wychowawców.

VII Ewaluacja

Za ewaluację odpowiadają wszyscy nauczyciele.

Celem ewaluacji jest określenie efektywności programu i stopnia realizacji zaplanowanych celów.

Narzędzia ewaluacji:

- ankiety wśród rodziców, uczniów i nauczyciel,

- zapisy w dziennikach i dokumentach szkolnych,
- analiza sprawdzianów wiedzy i umiejętności uczniów,
- arkusze obserwacji lekcji,
- obserwacje realizowanych działań.

Wnioski z ewaluacji pozwolą na dokonanie zmian w programie.